

27. február 1

ESSEK

vasgabb betű-
40 lej. Allást-
hirdetéseik díja
Ha 250 lej, alá-

gyvárdi rabbi-
olvasott és
שמרענו אר

zsirt

ak mellett.
Oradea
őleg küldendő

Galea Reg.
mand No 40.

loyd

éterem.

meister Márton

asba nyitó ele-
e endezett par-
b kiadó azon-
szobba h szná-
aspárnak köny-
al. Cim a kiad-
2824

ban levő hasz-
ekosai olo-ón
B atianu [volt
48 sz. alatt

vállalat vezető
e fotéri külön-
akásához lakó-
es. Cim a kiadó-

ilis 1-re
a bevarosban
konyhaslakást,
sz fizetve. Cim
tas nyomdában,
L. Pop 10.

ri-s כשר
s bivalyie)

ra hához
a, tov. bbá
semegeturó,
es tejszíntől
gjobb mino-
szerezhettek
e mében és P
ul 14 sz (.
tér) „Auto-
legájában

ponty állandó
Esküvőre, ke-
bankettre elő-
fogad. Weisz,
dimirescu 6.
Kelemen-u.)

terül, ha

át

ja el,
ndvarbaa

aran

ea palota.
Utazóknak
Müller.

scher

on 1300.

szervezettség és ki-
adóhivatal:

Kolozsvár, St. Baros
(Brassai-utca) 19

Telefon:
és kiadóhivatal:
27, 238 és 1047

27. 238 és 1047

27. 238 és 1047

27. 238 és 1047

UKELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉS ÁRA-
Romániában

Egész évre	1150
Félévre	600
Negyedévre	320
Egy hónapra	110

Csehszlovákiában

Egy hónapra	ek 40.-
Egy szám	2.-

1927 február 2 Szerda

Ciuj-Kolozsvár X évfolyam * 25 szám

5687 Söbat 30

Sportharisnyát 42 leire szállítottam le. SIPOS, Regele Ferdinand 8.

A francia példa

Kevés olyan nemzet van a világon, amely annyi öntudatos ragaszkodással szeretné h-zá-
ját, mint a francia. És mégis, ez a nagy nép
minden idegent, aki határai közé téved és be-
csületes munkával kéri megismereni kegyerét,
a legnagyobb megéréssel és szeretettel fogadja
a maga körébe. Ha lélektenileg akarjuk isdo-
kolni a franciáknak ezt a türelmességét az ide-
genekkel szemben, akkor legelső sorban azt kell
felemlenünk, hogy ez a türelmesség abból a
népi és embri öntudatból fakad, hogy a fran-
cia munkának és szellemnek nincs mit tartania
az idegenek versenytől, mert a francia szor-
galm és a francia tehetség mindenkör meg-
tudja őrizni a megszüptemacáját az idegenek
előtt.

Es a nemis öntudatos nyilvání meg a
francia kormány azon leguóbní rendelkezésben,
mellyel az idegenek honosítását a legmészebb-
mélőn megkönyvi a honosítási eljárás díját
p díg az eddigi 1500 frankról száz frankra
szállítja le. A rendelkezés liberalizmusban odáig
megy, hogy az idegen, aki francia nót visz
felébe, a lehet legkönyyebben szeresheti
meg a francia állampolgárságot.

A legújabb rendelkezésnek eme körkreté té-
nyezel is érdekesebb azonban az az enunciá-
ció, amelyel ezzel a rendelkezéssel kapcsolat-
ban a francia bevándorlási hivatal és az idegen
ellenőrség legfőbb tisztviselője tett az újágitók
előtt, hangsúlyozva, hogy Franciaország nem
fél az idegenek beönlésétől, nem fél a vér-
keveredéstől, mert hiszen a francia nemzet
nagyrságt éppen szerzés és vérkeveredésnek kö-
szöheí.

A francia példa kedvező alkalmat szolgáltat
arra, hogy a kimondottan francia orientációjú
Románia és Franciaország között párhuzamot
vonjunk, éppen az állampolgársági liberalizmus
tekintetében. Nálunk az állampolgársági ügyek
még mindig a vajdás stádiumában vannak s
olyan intézkedések és rendelkezések vannak
érvényben, amelyek nemcsak, hogy megnehe-
tik az idegenek elhelyezkedését Romániában,
hanem igen sok esetben egyszerűen lehetetlené
teszik. Nemhogy ujonnan beszivárgó idegenek
nyerhetének, még ha arra érdemseknek bizo-
nyulnak is, állampolgári jogokat, hanem még
az impérium átvételé óta itt tartózkodó lakosok
nagyon tömegének állampolgársági ügyét is ked-
veselőnteli intézték el az egyes ha óságek.

Pedig éppen a francia példa mutatja azt,
hogy a legtisztább nacionalizmusnál is össze-
egyeztethető az idegenek befogadása, akik
mindig szívesen és annál több lelkesedéssel és
kalmakodnak a befogadó nép kulturájához és
gazdasági adottságához, minél több liberalis-
musnal kezeli ügyüket és letelepedésüket a be-
fogadó állam. Azt, hogy Románia ille étes
faktorai megnehezítik az állampolgári jogok
elnyerését, önkéntelenül is azt a letezetet kal-
tik, hogy félnek az idegenek gazdasági versa-
nyától, holott ez a félelem csak akkor voln-
alaps, ha a romániaság nem egy dolgos, test-
erős és fejlődő nép volna. Az állampolgári jo-
gok elnyerésének megkönyvitése nemcsak föl-
s talán kétszertéktü idegen elemek beszivárgá-
sát segíti elő, hanem olyan értékes elemeket
is, amelyek munkájukkal, szorgalmukkal és te-
hetőségükkel nagymértékben hozzájárulhatnak
ennek a kiaknázatlan, pompás természeti kin-
csokkal telített országunk technikai és gazdasá-

ségi ezeken keresztül szellemi kulturájának
emeléséhez.

Románia, amelynek hivatalos közvéleménye
és külpolitikája kimondottan franciabarát, még
pedig nemcsak a vérségi kötelekeül, hanem az

érdekek közösségénél fogva is, csak ennek a
szövetségnek elmélyítéséhez járul hozzá szszal,
ha belső állami struktúrájában és a jogoknak
liberális kiterjesztésében, — vonatkoztatva ezt
az idegenekre is, — követi a francia példát.

Cuza a kamarában tiltakozott az álltola- gos külföldi rágalomhadjárat ellen

(Bucuresti-Bukarest, február 1. Az Uj Kelet
tudostojától) A kamara mai ülésén Chiorascon
előnököl, a miniszterek közül Mulinen, Cadsibn,
Lupas, Bacosan, Trancu Jasi, Valeanu és Papo-
vici Doi vannak jelen.

Napirend előtt Cuza Davila Gurguiban sza-
bad zóna felállítását kéri. Valeanu miniszter
kifejti, hogy a szabad zónákra vonatkozó tör-
vényjavaslat közelsébről a parlament elé kerül.
Papeson Lezar a nyugdíjszok tüvében szólal
fel. Han s és Dimitriu egy CFR hivatalnok
ügyét teszik szóá, akit politikai meggyőződése
miatt üldöznek.

Valeanu miniszter igéri, hogy a CFR nél
kihívásból a politikát.

Buzdugan a beszerzábi parasztek számára
olcsó hitelt kér.

Cuza tiltakozik sz ellen, hogy a külföldi
zsidók rágalmozó hadjáratot indítanak Románia
ellen. Elterpropagandát követel és szankciókat
az ország megszállmázói ellen. Követeli, hogy
a kormány vegye tekintetbe a keresztény ligá
kívánásgait. Kívánja a városok nacionalizációt

és népszámlálás mezej éréit.

Ezen áttértek a napirendre és 165 szava-
zattal 28 ellen megszavazták a CFR reorgani-
zációjáról szóló törvényjavaslatot másodszeri
olvasásban is.

A szenátus mai ülésén Buditsanu a had-
ügyminiszteről a színejai fardozzállida megvé-
teléről és eladáról szóló iratokot kérte és bi-
jelentí, hogy ennél az üzletél az állam 60
milliót elvesztett.

Clincu preszoije, hogy a fogarasi megyei
tanács meg ma sem működhetik a közlegzga-
tis ársal törtent akadályoztatás miatt. Intézké-
dést kér a helygymnastertől.

Stoian Victor ezredes kéri a kormányt,
hogy vizsgálja meg figyelemmel a hadirokkant-
ok, öregek és árva kóncrszusának a bi-
várságait.

Coada tábornok elnök közli Cantacuzino
jogszertiti szenátor halálát s a pyász jeléül az
ülést 15 percra felfüggeszerte.

Uana Mironescu professzor méltatta az
elhagyat.

Másodszer is személyi ellentétek akadályoz- ták meg az új vasuti tarifa életbeleptetését

Jonescu tábornok közlekedésügyi államtitkár új,bb személydijszabást
akar kidolgozni

(Ciuj-Kolozsvár, február 1. Az Uj Kelet tu-
dostojától.) Röviden hírt adunk tegnap sz-
munkón arról a vársalan intézkedésről, amely-
lyel a CFR ismét elhalasztotta az új vasu i
személytarifának február elsőjére tervezt élet-
beleptetését. A ma idérkezett busaroni lapok
teljesen igazolják tegnap okéünk azon fil-
tevést, hogy a tarifa életbeleptetésének má-
sodszeri elhalasztása mögött is bizonyos ha-
talmi ellentétek buzdának meg, amelyek már
szilveszter éjszakáján megakadályozták egyszer,
hogy a vasut hivatalos lapjban közzétett új
díjszabást valóban életbeleptessék.

A jelenleg is érvényben maradt szeptember
15 iki tarifát tudvalevőleg már módosította a
legfőbb közlekedési tanács tagjából delegált
bizottság Alexandru Perieteanu vezérfelügyelő
előnöklése alatt. Újév előtt azonban

Perieteanu külföldre utazott és távollété-
ben az egész tarifamódosítást elhanyagol-
ták és így nem is lephetett életbe január
elsőjén.

Valeanu miniszter szoban szükségét látta
mégis a szeptemberi tarifa feltélen módosítá-
sának és szét felszólította a CFR kereske-
delmi bizottságának igazgatóját, hogy az ő
tevésségének megfelelően dolgozza ár a díjsza-
bást, úgy, hogy február elsőjére életbeleptese-
sen. Erre szután a kereskedelmi osztály kidol-
gozta azt az egységes alapulvó tarifát, amelyet
az Uj Kelet is részletesen ismertettet.

A reviziós munkálatok ideje alatt Mihail
Jonescu tábornok, közlekedésügyi államtitkár
Párisban tartózkodott és amikor hazakéret,
már teljesen kész és a miniszter által is jóvá-
hagyott tarifatervezetet talált. A kész tarifa-

tervezetet szombaton a minisztertanács hét
tagja is aláírta m-r. Január 29 én délelőtt fél
tíznegyedkor szoban

Jonescu államtitkár telefonon felhivta
Russ mérnököt, a CFR vezérigazgatóság
forgalmi osztályának igazgatóját és uta-
sította, hogy bármilyen módon haladéka-
lanul értesítse az összes vasuti állomáso-
kat arról hogy az új személyszállítási
tarifát a kormány ismét elhalasztotta.

A telefonon volt rendelkezés alapján ma t
szét szután az eh l szló távirat, amelyet teg-
nap ismertettünk Kormányhórökben kinos meg-
leptés kellett az a megterülő intézkedés,
amelyet beavatott helyen szszal indokoltak,
hogy Jonescu államtitkár nem tartja megfelelők-
nek az új tarifát, amely semmivel sem indok-
olja meg az expressz- és gyorsvonatok felül-
fizetését kalkuláci jár, holott az egész tarifa even
alapszék. Hic szszat Jonescu tábornok most
egy harmadik tarifán dolgozik.

— Ötmillió lejű villamosmű létesült
Csucsán. Tud szók jelen: Gold-ein J kab
negyvalakozó 6 millió befektetés s l villamos
erőleptet létesített Csucsán. Az ár m-jezésés
a Körös-partján felszerelt vízurbina révén törté-
nik, amelyet a bud psi Gusz Danubius
szállított, míg a többi gépke az A. E. G-től
rendelte meg a vállalkó. Az olcsó energia-
forrás kihasználására eddig négy iparvállalat
léesült Csucsán: lisztorimlóm, oisjmalom,
gyapjufüfide és posztóvanyó ógyar, amelyek
ár-mezékégletét az új villany elcp fedezli. A
telepről most vezeték be a villamosvilágítást a
közégekbe is.

Palesztina sorsa a galuth kezébe van letéve

Tel-aviv, január hó

Palesztinában jelenleg tulajdonképpen csak egy társalgási téma van: az ország gazdasági helyzete. Beszélők, írnok és vitatkozók ugyan mindennemű konferenciákról, politikai állásfoglalásokról és a legkülönbözőbb tervekéről is, de mindez csak ennek az egy problémának különböző szempontjából való megbeszélése. A debatták középpontjában a helyzet egésze áll és a helyzetnek ezt az egészét úgy hívják, hogy munkanélküliség.

A munkanélküliség, mint vitaprobléma eléggé száraz fogalomnak látszik. Számokban lehet illusztrálni. Ennyi, vagy annyi ezer munkanélküli ennyi, vagy annyi ezer font bővítés szükséges munkák és állami támogatások. Ha az ember a dolgokat nem ismeri közelebbről, akkor ezt a száraz helyzetképet nagyon könnyen megkonstruálhatja magának. El kell csak menni a cionista Exekutive Jeruzsálemi munkahelyi hivatalába, meg kell nézni a költségvetési terveket, ha ugyan még ennél is kényelmesebben, már az újságok és hivatalos jelentések házból nem szállítják ezeket az adatokat. Akkor az a tisztán helyzetkép áll az ember előtt. Egyik oldalon azoknak az embernek a száma, akik munkát keresnek, a másik oldalon azok az összegek, amelyek rendelkezésre állnak a munkalehetőségek előteremtésére. A két oldalt közös nevezőre hozza az ember, az egyiptomi font közös nevezőjére és ezekből az adatokból, mint valami lelkiismeretes iskolaszerep, kiszámíthatja az érdeklődő, hogy tulajdonképpen, hogyan is állunk ezzel a munkanélküliséggel.

A számítások végső eredménye azonban valahogyan mégis vételemnek látszik. És akkor tűnik ki leginkább, ha az ember véletlenül egy palesztinai turistával beszél valami, derék átlag cionistával, aki Lembergben, Berlinben, vagy Varsóban teljes joggal személti magát a jól orientáltak sorába és az ember ezeket az adatokat eléje terjeszti. Az ilyen jól orientált cionista, ha csak nem rendelkezik túlságosan nagy fantáziával, aligha fog ezekből a számokból bármit is megérteni. Ha a helyzetet a maga valóságában akarjuk megvilágítani előtte, akkor az egyes speciális eseteket kell megmutatni és fel kell tárni előtte azokat az összefüggéseket, amelyek egyedül vannak hivatva arra, hogy tisztánlátásra tanítsák meg a szemlélőket.

Egészen különös dolog ez. Az ember valamely szombat este sétára indul Tel-Aviv utcáin. Gyönyörű rivierai időjárás van a telihold megvilágításában a Rutenberg villamosműveket a súlyosabb megerősítéstől. Az utcák telve vannak emberekkel, a muzik telve van és valahol messzi, valamilyen táncostély zene hangja csendül. Az emberek jókedvűen beszélgetnek egymással, sőt énekelnek is. Holott talán éppen mostan olvastuk azokat a bizonyos megdöbbentően statisztikai számokat. Munkanélküliség? De hát hol lehet ezt érezni is? — Így kérdezi a gyanútlan turista.

De a dolog úgy van, hogy a sétáló emberekkel teli utca a teli mozgósínházak, táncostélyek és ének csak egyik oldala az éremnek. Az ilyen esteken nem lehet látni azokat az embereknek hosszú sorát, akik a munkaelosztó hivatalok előtt szoronganak, ott ahol a szükségmunkákat osztják ki és az ember nem látja azokat a családokat, akik szobáikban ülnek, miközben a nyomorúság ott kopogtat az ajtójukon. Palesztina hosszú hónapok óta mind a mai napig a krízis jegyében él. Ezt a krízist itt az országban a negyedik allijah likvidációjának nevezik. Ez a likvidáció bizonyos örvényvesztéssel folyik le. A bevándorlók egy része elhelyezést nyer, vagy alkalmi munkákkal és kölcsönökkel tartja fenn magát. Másik része elhagyja az országot, a maradék pedig munka nélkül áll. Ezek azok a munkások, akik a vállalkozások megszűnése és mindenek előtt az építő munka megakadása következtében az utcára kerültek. Kicsiny egzisztenciák ezek, akiknek nincsen tőkéjük és ennek következtében a nemzeti intézmények támogatására vannak utalva. Mindannyiuknak individuális problémája a kenyér, a munka. De a munkanélküliség, mint olyan, nem problémája azoknak a százaknak és ezreknek, akik elemi szükségleteik kielégítését várják. Az individuális problémát meg lehetne oldani valamely segélyakcióval ugyanolyan módon, ahogyan ezt a gazdasági depresszióval sújtott más országok is tessik. A mi problémánk sokkal súlyosabb természetű és mélyebben fekszik. Mialatt a kolonizáció tendenciája, tempója és befogadóképessége az a nagy kérdés, amelyre megoldást, vagy feleletet várunk. Néhány hónappal ezelőtt úgy látszott, mintha a jisiv ennek a ténynek felismerésében minden erejét össze akar

szedni, hogy újra a rendszeres mezőgazdasági kolonizációra térjen át. A legutóbbi idők újabb és újabb kísérleteknek és tervezeteknek szakadatlan láncolatát mutatja ezen a téren. Tervek merültek fel az Ének gyarmatosítására, tervek a narancsültetvények kiterjesztésére, tervek a csatornázási és öntözési munkálatokra és tervek a hirtel kikerülő kiépítésére. A cionista Exekutive néhány száz családnak letelepítésével kezdte meg ezeket a terveket realizálását.

Azokban a gyarmatosítási munkálatokat erősen le kellett szűkíteni, mert a napi szükségletek felémészítették azt az erőt és pénzt, amely a nyugati kolonizációra lett volna egyébként fentartva. És ez éppen a nagy cionista probléma. Nem a munkanélküliség kérdése az, ami mérvadi, hanem az az állapot, hogy jelenleg ezernyi munkanélküli van az országban, olyan munkások, amelyek tétlenségére vannak kárhoztatva, munkások, akik egész napjukat ezzel töltik, hogy valahogy és valahol munkát szerezhessenek maguknak olyannyira, hogy heti kétnapi munkalehetőség már valósággal szerencsének tudnak és érznek és ugyanakkor, amikor ezek az ezernyi munkások ilyen tétlenségre vannak kárhoztatva, a föld ugaron fekszik és várja a megmunkálást. Föld, amely ugaron fekszik és munkások, amelyek ugaron fekszenek és ahol semmiféle lehetőség, amely ezt a két faktort egymáshoz közelíteni tudná, hogy a zsidó gyarmatosítás céljaira legyenek beállíthatók. És mind a kizáróan azon mulik, hogy a nemzeti intézményeknek a Keren Kajemnek és a Keren Hajjesszodnak nem áll elég anyagi erő, elég pénz a rendelkezésére, ahhoz, hogy az ugaron fekvő, a megvásárlásra és megmunkálásra váró földet megszerezhesse és az ugaron fekvő és munkát várt munkásoknak a megszerzett földön megteremtse a munkalehetőséget.

Ezeket a dolgokat minden zsidó jól tudja a galuth országában. Tudja és ismeri, de anélkül, hogy valósággal meg is érezné, hogy mi ez mit jelent. És talán éppen ez az oka annak, hogy Pa-

MORAVETZ
ROMANIA ZENEMÜKÖZPONTJA
TIMISDARA
MINDEN ZENEMŰVET RAKTÁRRÓL
SZÁLLITI
Jegyzékek ingyen.

lesztina úgy érzik, ha magára maradt volna ebben a tévütemben. Milyen mértékben foglalkoznak a cionista csoportok a palesztinai helyzettel? Vajon ismerik-e a részletek kérdéseket? Vajon a galuth cionistái a maguk személyében is átérzik-e a nagy szükségletet? Vajon tudatában vannak-e annak, hogy tőlük függ mind az, ami az ország sorsával, alakulásával és épülésével egybefügg. Ezek azok a kérdések, amelyeket Palesztina manapság kérdez, mert ezekre a kérdésekre kapott választól függ minden. A mai napig Palesztina még a galuthtól él. Nem csak azért, mert a galuthból kapjuk a költségvetésünket. Hanem főleg azért, mert a galuthból kell jönnie az újabb erőforrásnak és, mert Palesztinának biznia kell abban, hogy az ő sorsa egyúttal az egész zsidóság sorsa is és, hogy ezt minden kivétel nélkül zsidó a maga személyében is át tudja érezni. A lényeg ez, Palesztina sorsa nem a Jisuvtól függ és Palesztina jövője alakulását még csak egy pillanattal sem befolyásolja az, hogy szűkek, vagy ezekre a kérdésekre, vagy talán hosszabb ideig munka nélkül tengődnek, Palesztina sorsa kizárólag a galuth kezébe van letéve és attól a szisztematikus segítségtől függ, amelyet a galuth a Keren Kajemnek és a Keren Hajjesszod intézményeiben az országépítés munkájára nyújt. (—)

Február ötödikéig még be lehet adni az adóvallomási ivateket

(Cluj-Kolozsvár, február 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az egész országban tegnap este a pénzügyigazgatóságok lezárták az adóvallomási ivatek benyújtását, sőt egyes helyeken, mint például Nagyváradon, már össze is számolták a beérkezett deklarációkat. A mai nap folyamán a pénzügyi hatóságok már nem is fogadták el az elkészített vallomási ivateket, mert a pénzügyminisztériumnak tegnap még az volt az álláspontja, hogy a határidőt nem hosszabbítja meg. A ma esti órákban érkezett felhivatalos távirat szerint azonban a pénzügyminiszter az adóvallomások benyújtásának határidejét február 5 ig mégis meghosszabbította.

Urania-Mozgó

Február 2. Február 2.

Jákob kutja

Pierre Benoit halhatatlan regénye után. — Főszerepben: **Betty Blythe, Leon Mathot, André Nox.** Megható jelenetek.
Gyönyörű felvételek Paris, Alexandria, Palesztina és Sírjából.

Monopol Filmcentr.

Select-Mozgó

Ronald Collmann Fehér Apáca és Fekete Angyal ismert főszereplője és Constance Palmadge legutóbbi nagy sikerű vizjátékukban:

Egy romanikus éjszaka
2 órai könnyed és ható nevetés.
Monopol Dorian

Apollo-Mozgó

Az oceán hiénái

Szevasztóposz kalando-dráma, gyönyörű tengeralatti felvételekkel.
Monopol Trans

IRÓK B

Walter

A „Verlag für...
cég most adia ki...
Átlamok londoni...
A levelek jvaré...
amikor a világ...
lott. 1914 nyarán...
mesteri módon...
előző udvari élet...
H. Page a demo...
középkori cerem...
ből szemelvényk...
kes level-t. amely...
intézett Wilson e...

Kedves eln...
Éppen a napo...
fogadoestélyen. A...
vari pompának u...
és mint ilyenek...
érdeklődésre. Az...
gok is és bizony...
és naivnak érzem...
gokat élvezhesse...
dait tapasztalja...
termeken, képtár...
termen, míg végr...
ahol várakozni k...
közönosság „nyá...
el van különítve.

A király és a...
az ember utánuk...
sok és az idiai...
9 óra 30 perckor...
nekar rázendít az...
pár bejön. Szer...
egyik tisztviselő...
ezüstit. A királ...
ezután a terembe...
le vannak terítve...
paszománttal dis...
föltött hatalmas...
ívelődik. Miután...
beengedik a dipl...
két a másik utá...
zött szolgálk rend...
gyek frizurájában...
és eszembe jutott...
nusk szintén to...
tollakkal. Rangj...

A diplomata...
foglalkoznak helye...
oldalán. A többi...
rendelkeznek ma...
hosszu órákon át...
sora elvontul a k...
pár mindössze fe...
tathozást, míg...
mélyebben hajol...
mindenk, aki je...
lentül fölötte áll...
aki nem juthat...
ker leomlott...
egyenruhák és é...
operettelőadást...
dírdémek szíre...
szabómesterek...

A követelek a...
szugdolozva vég...
vagy a köröztük...
cségekkel. Minde...
mít visel, egyc...
cári feketében. E...
cessió és ezalatt...
dolgokat megfig...
körüli egyfélék...
és megtörtént...
hölgy rálépött...
kum volt az ud...
a „sértett“ höl...
őreg John Burn...
a tisztelgők kö...
hogy egy erőv...

A processzió...
visszamester fog...
rikálek megveri...
nyugdíjas, köze...
aki valaminek...
gyelmentet egy...

IRÓK ÉS IRÁSOK

***
Walter Page levelezése
Wilsonnal

A "Verlag für Kulturpolitik" berlini kiadó cég most adta ki Walter H. Page, az Egyesült Államok londoni követének leveleit Wilsonhoz. A levelek javarésze ebből az időből származnak, amikor a világ egy nagy sorfordulat előtt állott. 1914 nyarán íródtak a levelek, amelyek mesteri módon világítanak be a háborút megelőző udvari élet unalmas pompájába. Walter H. Page a demokráta szemüvegén át látja a középkori ceremóniák külsős világát. A könyvből személyes képen adjuk a következő érdekes level-t, amelyet a követ 1914 július 9 én intézett Wilson elnökhöz:

Kedvez elnök ur!

Eppen a napokban voltam jelen két udvari fogadóestélyen. Az ünnepek a középkori udvari pompának ugyancsak utolsó maradványai és mint ilyenek, számot tarthatnak történelmi érdeklődésre. Azonfelül elsőrangú látványosságok is és bizony örülök, hogy olyan fiatalnak és naivnak érzem magam, hogy ezeket a dolgokat élvezhessem. A pontoság és rend odaít tapasztalja itt az ember. Vegigmegyünk terméken, képtárakon, lakószobákban és a tróntermen, míg végre bejutunk abba a terembe, ahol várakozni kell. A diplomáciai testület a közönséges "nyájtól", de a hölgyek százaitól is el van különítve.

A király és a királyné olyan pontosak, hogy az ember utánuk igazíthatná óráját. A lárdások és az indiai testőrség felállítottak. Pontosan 9 óra 30 perckor megszólalnak a kürtök, a zenekar rázendít az angol himnuszra és a királyi pár bejön. Szertartási tisztviselők jönnek, az egyik tisztviselő kezében srany a másikban ezüstbot. A királyi család tíz tizenkét tagja jön ezután a terembe, elfoglalják üléseiket, amelyek le vannak terítve srannyal himzett és srany paszomántal díszített takaróval. Az emelvény fölött hatalmas Durbárból származó baldachin ívelődik. Miután mindenki elfoglalta helyét, beengedik a diplomáciai testület hölgyeit egyik-két a másik után. A középkori viseletbe öltözött szolgálk rendbentartják uszályaikat. A hölgyek frizurájában nagy struccok díszelnek és eszembe jutott, hogy az északamerikai indiánok szintén tollakkal díszítik magukat, sas-tollakkal. Rangjuk és koruk szerint vonulnak fel.

A diplomaták hölgyei a trón egyik oldalán foglalnak helyet, a hercegnők a trón másik oldalán. A többi hölgyek és urak, akik nem rendelkeznek magasabb rang fölött, kénytelenek hosszú órákon át állni, mialatt a beutavandók sora elvonul a királyi pár előtt. Az uralkodópár mindössze fejbiccentéssel fogadja a bemutatkozást, míg az emelvényen ülő hölgyek mélyebben hajolnak meg. Nem nagy eset, de mindenki, aki jelen van, azt hiszi, hogy feltétlenül fölülte áll annak a 38 millió embernek, aki nem juthatott ide, erre az estélyre. A zenekar leompirott zenei ritmusokkal játszik. Az egyenruhák és ékszerek pompája a lepszarabb operettelőadást is elhomályosítaná. Tiarák és diadémák szikráznak mindenfelől és a nagy szabómesterek "kreációi" vonulnak fel.

A követek a a trónus ól balra állanak és rugdolózva végzik eszmecseréiket egymással, vagy a köröztük lévő udvari urakkal és hercegekkel. Mindegyik aranytól káprázó uniformist visel, egyedül én állok itt, előrelő pincéri feketében. Két hosszú órát tart a processzió és ezalatt médomban volt különböző dolgokat megfigyelni. Láttam, hogy a hölgyek körül egyféléképen soha senki nem hajol meg és megtörtént nem egyszer, hogy az egyik hölgy rálépött a másik uszályára. Sok komikum volt az udvariassá méltatlanságokban, ahogy a "sértett" hölgy ránézett a "vér óra". Az öreg John Burns, a munkáavezető is itt van a tisztelgők között. Annyi arany van rajta, hogy egy erős munkást is jócskán megterhelne.

A processzió pedig tovább folyik. A főlo véssmeister fogadni akar velem, hogy az amerikaiak megverik pólóban az angolokat. Egy nyugdíjas, közel nyolcvanöt éves katonatiszt, aki valaminek feltétlenül a nagymestere, figyelmetet egy hölgyre, aki nem csinál knixert,

nyilván mert falába van. Látom, hirtelen egy csinos hölgy jön ki a sorból, odamegy a király elé, leborul és előadja a "suffragettek" könyörgését: "Felség, az isten szerelmére..." Többet nem mondhat, mert két udvari tiszt viselő udvariasan karon fogja és hivezeti.

Arra kér a szertartásmester, kísérem a csinos belga grófnőt souperhez. A zenekar megint rázendít az angol nemzeti himnuszra. A király megragadja a királyi kezét, az spródok zene az uszály rendezőhöz. Az srany- és ezüstbot megint elvonul. A felséges pár meghajol a diplomáciai kar, majd a hercegnők és a miniszterek felé. Azután mi is meghajolunk a királyi pár elvonulása után a hercegek és hercegnők felé és miután már a sok meghajlástól

megmerevedtek a tagjaink, bevonulunk a diplomataknak számára fentartott étkezőbe és megfelelő rangsorban helyet foglalunk.

Végre mégis kijuthatunk ebből az előkelően unalmas és fárasztó mulatságból. A piroshús portás nevémet említi, a kocsi előáll. Ésem, aki Észak-Karolinában farmer, egy estére a paraszti ruhát fe cserélte sötétzöld bársonnyal, fehér selyemharisnyát húzott és ezüstosztatos cipőt. Amikor kijutottunk, fölshajtott:

— Soha került apának a mulatság, — mondotta — de a pénzt megérte!

Pedig a király egy félórában át súlyos munkát végez. Mindehki meg van győződve róla, hogy csak egy dolgos, józan király tarthatja magát Angliában.

Megszüntették Németország katonai ellenőrzését

A szövetséges katonai szövetség megállapodott a német szakértőkkel a leszerelés kérdéseben

Berlin, február 1. Hivatslagosan jelentik, hogy a december 12-ikén Genfben hozott meg egyezsnek megfelelően, a szövetségek katonai ellenőrzőbizottság működése a mai nappal véget ért. Ennek megfelelően a bizottsággal való értekezésre szervezett hivatal is megszűnik.

Berlin, február 1. Hindenburg elnök Keudell nemzetipárti politikust ma kinevezte belügy-miniszternek, Hergt nemzetipárti pedig igazságügyminiszternek és kancellárhelyettesnek. A Marx kormány ezzel teljessé vált.

Paris, február 1. A szövetséges katonai bizottság és a német szakértők között tegnap megállapodás jött létre a leszerelés kérdésében. A nagykövetek tanácsa ma összeült a megegyezés ratifikálása végett.

Megkészszeretik a kolozsvári villanyüzem áramtermelését

Százharmincöt új utca épült Kolozsváron. Osvada polgármester nyilatkozata a város aktuális problémáiról

(Csej-Kolozsvár, február 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári városi tanács pénzügyi szakcsoja összeállította a város 1927. évi költségvetését, amelyet a Comisia Interimara szombaton és ma délután tartott ülésin teljes részletében megvitatott. Az új költségvetést, melyet lapunk holnapi számában részletesen fogunk ismertetni, természetesen csak Kolozsvár polgársága által megválasztott, de érthetlentül még mindig csak nem hívott városi tanács fog véglegesen szankcionálni.

Ma délelőtt felkerestük Osvada Vasile polgármestert, a Comisia Interimara elnökét, aki az új költségvetéssel kapcsolatban a város aktuális problémáiról a következőket mondotta:

— Mindenekelőtt is örömmel közölhetem, hogy a város villanyval való ellátásának problémája megoldást nyert.

A következő hónap végén a strand-fürdő melletti hőerőtelepen megkezdik a városi tanács által megrendelt két hatalmas Diesel-motor beállítását, amely által a városi villamosművek áramtermelése csaknem meg fog kétszereződni.

A két Diesel-motor ugyanis — amely körülbelül ez év júliusában már funkcióba lép — ezerhétszázötven kilovattáramot fog szolgáltatni, míg ma a városi villamosművek össztermelése 2250 kilovattot tesz ki.

Ebben az évben az új folyamán eszközölt reparálás k segítségével, a vezetékek kicserélésével

sikerült a súlyosabb komplikációkat megelőzni, a következő évben pedig már a Diesel-motorok segítségével az ipar céghaira korlátozottan kihasználható energia tartalékkal is fog rendelkezni a város.

Ebben az évben kétszázötven Szuceava mérnök, a villamosművek helyettes igazgatója tevékenységének köszönhető, hogy súlyosabb áramzavarok nem fordultak elő, annak ellenére, hogy ez évben a város 22 új utcájába vezették be a villamos áramot.

Kolozsváron az utóbbi négy évben 135 új utca épült ugyanis, úgy, hogy ma csaknem ezer utca halozza be a város területét.

Az új költségvetés egyébként úgy a víz, mint a villamosművek ügyeiből az előző évnél nagyobb bevételt irányoz elő a város számára. Mindkét szemmel a passzálkat fel fogjuk emelni, ahol pedig szükségesnek látszik, be fogjuk szüntetni és ellenőrző órákat állítunk be, mert pontos adataink vannak arról, hogy az eddigi passzál-rendszer fenntartása által a villamosáram-termelési költségvetés a város. Az új intézkedések progresszív alapon a város polgárainak teljesítő-képességében mérten, fizetett adójához viszonyítva fogjuk megállapítani.

Az Uj Kelet Oradea-Mare-Nagyvárad fiókiadóhivatala, Str. Aurel Vlaicu 51., (Blum Zsigmond) és Ekredévi emléktér 2. sz. (ernyőzlet) alatt van. Telefon 8-66.

Életkedv, munkabírási

ahhoz vannak kötve, hogy a táplálékban elegendő "D" vitamin és kellő mennyiségben, valamint megfelelő arányban a szükséges tápsók meglegyenek. A leggazdagabb étrend mellett sem lesz életkedv, munkabírási, ha ezek táplálékában nincs benne. Mindezeket az életanyagokat — vitaminokat — a legkellemesebb formában viheti szervezetébe, ha naponta megesszik legalább 5-6 darab

ARNEA vitamintápszert

Kérdezze meg orvosát! Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában. Kérjen ingyen mintát és oktató füzetet „Geo“ Krayer Rt.-től, Timisoara, Postafiók 120 szám.

1927 február 2

VETZ
KÖZPONTJA
RAKTÁRRÓL
TI
ingyen

...mradt volna ebben
...foglalkoznak a
...helyzettel? Vajjon
...Vajjon a galu h
...is átérzik-e a nagy
...anrak-e annak, hogy
...soraival, alaku-
...Ezek azok a kér-
...naposság kérdesz, mert
...asztól függ minden.
...galutból él. Nem
...kapjuk a költség-
...mert a galutból
...ak és, meri Pales-
...y az ő sorsa egyttal
...hogy ezt minden
...ében is át tudja
...sorsa nem a Jisuv-
...alakulását még csak
...lja az, hogy százak,
...lán hosszabb ideig
...atina sorsa kizárólag
...attól a szisztematikus
...loh a Keren Ka-
...intézményeiben az
...(-)

et adni

...gban tegnap este
...es helyeken, mint
...A mai nap folya-
...ási iveket, mert a
...t nem hosszabbítja
...ntügyminiszter az
...otta.

ár 2.

Betty
elenetek.
riából.
Filmesnt.

gó

án

gyönyörd
kel.
opol Trans

Zsidók a modern világirodalomban

Salamon László előadása a Zs. N. Sz. ezideti negyedik kultúrestélyén

(Cluj-Kolozsvár február 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Zsüfolásig megtelt terem közönsége előtt tartotta meg Salamon László szombaton este „Zsidók a világirodalomban” című előadását. Szógyi Geza dr. megnyitó szavai után előadó a következőkben ismertette a zsidóság szerepét a modern európai irodalomban:

— „Áldott az az illúzió, mely az életet életre érdemessé teszi” — mondja Max Nordau, a modern európai irodalom legjellegzetesebb és legmarkánsabb képviselője. Mi más az író és mi más az irodalom, mint eme illúzióknak keresője és megteremtője? Az irodalom célja önmagában és távolabb kihatásában is, sohasem volt és sohasem lehet más, mint az élet-ábrázolás művészetén keresztül igazolni az életet, az élet valóságát, tévedésesen, harcokon, eseményeken keresztül is érvényes nagyszerűségét. A művészetnek ez a célja: még akkor is, ha az illető művész peszimista világlátású egyébként.

— És a megállapítás különösképpen áll a zsidó művészekre és írókra. A zsidó írók hatalmas életigenlése magyarázza meg ezt is, hogy a zsidóság szellemi pályán működő reprezentánsai az európai irodalomban való viszonylag rövid szereplésükkel az eszméiről és az életlátásukról olyan szintetikus gazdagságot tárják felénk, amelyre az emancipáció korszaka előtt gondolni sem lehetett, különösképpen azért nem, mert a zsidóság szellemi élete egy zárt területre szorítkozott, nevezetesen teológiai természetű volt.

— Az irodalmi művek értékét és jelentőségét három determináns határozza meg: a nyelv, az életlátás és az írók az élet jelenléteivel szemben való negatív vagy pozitív állásfoglalása. Ami a nyelvkérdést illeti, a zsidóság a maga univerzális hajlamával könnyen tudta magát tudni az emancipáció beálltával azokhoz a körhöz, amelyekben a nyelvi különbség szabott kifejező művészetet elő. A zsidó alkotó energiák, annak ellenére, hogy a zsidó szellemiség számára nem volt adva ama nyelvi tradíciója, amelyeken megszólaltak, mégis rövidesen olyan gazdagsággal és kifjéző erővel bontakoztak ki a különböző európai irodalmakban, hogy még látszata is eltűntek annak, hogy a zsidó művek nem egy évszázados tradícióból táplálkozó nyelvkultúra lecsapódásai. Ez a nyelvminélválti annak bizonyossága, hogy a zsidóság az évszázados szétválasztásban lelkét teremtővé tette minden emberi számára.

— Már most, hogy a lényegre térjünk át: az irodalommal és művészetekkel foglalkozó zsidók nem cináák és nem cinálnak nemzeti kultúrát, sem angol, sem német, sem magyar vonatkozásban, hanem mintegy goe het értelmében német, angol, vagy magyar nyelvű emberi kultúrát szólalhatnak meg. Minél európaiabb az a mű, mely zsidó író kezéből ered, — az az nem paradoxon — annál tökéletesebben világít megán a zsidó fajiség bélyegét. Természetesen nem az etnológiai értelemben vett fajiságról van ezúttal szó, mert irodalmi vonatkozásban ilyenről nem is lehet, hanem egy különös lelki tartalomról, amely meg lehet másképp íróban is, sőt meg is van de nem olyan pregnánsan, mint a zsidó írókéban. Mi az a specifikus lelki tartalom? Elsősorban egy látás, gondolkodás, szinek keverése, az élet apró jelenségeinek megfigyelésében jelentős és jellegzetes váló, kiegyenlítő optimizmus, rejtőző életvezetés.

— Nem véletlen az sem, hogy a zsidó írók jelentős reprezentánsai a modern európai irodalomba való belépésük óta mindannyian a haladó eszmék oldalán vonulnak fel íróikkal: nem véletlen, hogy minden tollvonásukkal egy magasabbrendű életlehetőség mellett tesnek vallomást, hogy szinte bámulatraméltó hajlékonysággal a legdifferenciáltabb, a zsidó psyché általában legtávolabbi eső lelki világok mélyeibe is belevilágítanak, hogy szédítő erőt kongeniálással tudnak elérni nemzsidó alkotók műveibe s lelkük, intelligenciájuk teljes intenzitásával tudják felszínre hozni, megvilágítani és megmagyarázni azokat a rejtett vonatkozásokat, amelyekből egy-egy irodalmi mű a tudat, vagy még inkább a tudatait világ mélyén megszültek. Az is speciális vonás az európai zsidó irodalomban, hogy egy-két jelen-

tételen és aberrált író hívtelével, — még hirmondóak sem akad olyan egyéniség, aki világszemléletét és ihletettséget a maradi és konzervatív eszmék talajából tudná kigyökereztetni, holott ugyanakkor nagy és jelentős modern írók, mint Paul Bourget, Maurice Barres, a filozófiában Nietzsche, megragadó elokvenciával és művészettel tesznek hitvallást egy antiszociális világszemlélet mellett. Mindez nem véletlenül van így.

— A zsidó írók optimisztikus világszemlélete, hallatlan érzékenysége, amellyel a tölték távol- eső jelenségekbe is bele tudnak hatolni, mindig újat és mindig ököletesebbet szomjazásuk: a legújabb és legpregnánsebb faji tulajdonságokból meggyarazhatók meg. De mindezek fölött a zsidó írók lelkében akarva, nem akarva, ott dereng és ott dereng ma is az őseiktől öröklött mesés álmodozás, az ember mag-sabbrendű hivatásába vetett hit, mely áttörve minden figyelmeztetésen, minden ésszerű megfontoláson, a zsidó írók minden sorában, minden művében egy jövőendő világ tisztultabb erőleltésére, szabadság emberi lehetőségeire világít res.

— Késégtelen, hogy ez a lelki kettősé, az a nagyon sokszor éles ellentmondás a zsidó szellemiség legjellegzetesebb reprezentánsainak, zintén per excellence, zsidó tulajdonságokból adóó a talajjalanságból származik, mely eleve kényseríti a zsidó intellektust az extrémíták felé, mindíg az emberiség, az univerzum ügyei vel való törődéte.

— A zsidó renezévez, a clonista felfogás legdogmatikusabb reprezentánsai sem tagadhatják le, hogy a zsidó tehetségeket az európai irodalomban való szereplés és hatása van olyan hatalmas mértékű, olyan, a zsidóság soraát közvetlenül befolyásoló erő, mint maga a regeváródás ténye. Mert ha nem is őseik nyelvén szólalnak meg az európai modern zsidó irodalom nagy reprezentánsai, az késégtelen, hogy akarva, nem akarva, a zsidó lényegét tárják fel műveikben.

— Csak természetesen, — fejeste be előadását az előadó — hogy egy ilyen szabott előadás keretében lehetetlen a legnagyobb és ó európai modern zsidó írók jelentőségét külön és egyttörve méltatni és elemezni. De a lényege a zsidó irodalomnak, remélem, nyilvánvaló most már ö öke őt. Késégtelen, hogy a fentvázolt zsidó tulajdonságok egy nemzeti talajba áttansporálva, sokkal kevesebb gálá, sokkal több közvetlenséggel érvényesülnének. De addig, míg ez a lehetőség nincs teljes mértékben megadva, az európai zsidó irodalom szava nem némlíhat el. Mert a felvilágos és ügye elősorban zsidó ügy. Minél több köd és tudatlanság oszlik el a zsidó szellem pörly-csapásai alatt, annál több lehetőség van arra, hogy a zsidó prófétiánizmus ígehirdetése való-sággá váljék.

Az előadást a közönség hosszantartó tapsokkal honorálta.

A legközelebbi előadást Szabó Imre tartja „Párec Smolanszkij és Mór He s Alere” címen.

Itt van az új tánc
Black Man's Rag
a **Black Bottom**
című, kottára táncolják, tanítják mindenütt. **40 lel.**
MORAVETZ-kiadás.
Mindenütt kaphatók. 1

— Poincaré frankszanási terve. Párisból jelentik: A „Matin” köztesse Poincaré expozéjának hivatalos szövegét, amely azon kérdésre, hogy mi a terve a frank árfolyamának megállírtására, azt mondotta, hogy igyekszik fog a pénz ezidőszertinti árfolyamát, ameddig csak lehet fenntartani, még pedig oly módon, hogy lehetőséget adnak az ipárnak, hogy ehhez az árfolyamhoz alkalmazkodják. Ez az intézkedés mindenkéltt a munkások érdekében történik.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.

Szerkesztik: Giszakaly János és dr. Marton Erad. Feltételesen szerkesztő dr. Marton Erad.

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A marosvásárhelyi clonista élet

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség marosvásárhelyi körzeti irodaja most készítette el Sajovits Béla titkár szerkesztésében az elmúlt évi tevékenységet átfogó jelentést. A terjedelmes jelentés bevezetésében megelégedéssel állapítja meg, hogy a mozgalom kiterjedésben és intenzitásában lényegesen növekedett a körzet területén. A beszámoló részletesebbül a következő figyelemre-melítő adatokat közöljük:

A marosvásárhelyi helyi csoport tagjainak száma 253-ra emelkedett. A helyi csoportnak hat osztálya van a ezek a következők: 1. A Debórah zsidó nők kultúragyesülete, több mint 260 taggal, az egylet Simon Marconné előlétele alatt a az óvoda építőbizottság segítségével, amelynek élen Godechlag Odias áll, a héber óvoda részére saját hazat vásárolt. 2. Az Aviva No mi, Fel Svera vezetése alatt. 3. Sósanna leányegylet, Rothstein Szidónia elnöklété alatt, mindkét egyesület az önművelésben, ifjúsági nevelésben és a clonista munka szolgálatában teljes munkát fejt ki. 4. Barisszia, Hirsch Simon vezetése alatt. Egyike az ország legagilisabb ifjúsági szervezetének. Magasnívójú általános és zsidó műveltség, kitűnő fegyelmezettség és faradhatatlan szervezőkészség jellemzi őket. 5. Az Ezra ifjúsági egyesület, Simon Lador vezetése alatt, nagyarányú szervezési munkálatokat folytat. 6. A Csiré Cion Karoly Zoltan vezetése alatt.

A Szövetség keretén kívül állanak a sómér és sómra-csoportok, amelyek azonban pozitív zsidó szellemben nevelkednek és a legnagyobb készséggel állnak minden munka rendelkezésére. A jelentés ezután a lezárt községyválasztásokkal kapcsolatos helyi politikai tevékenységről számol be. A marosvásárhelyi körzet a Központ utasítását szerint megalakította a Választási Blokkot és méltó módon kivette részét az alkotmányos életből. A nemzeti alapon álló zsidóság részéről dr. Krausz Mór ügyvéd, a csoport ügyvezető alelnöke lett a városi tanács tagja.

A héber nyelv és irodalom terjesztése terén elsősorban a Debórah nőegylet óvodája fejt ki eredményes munkát. Az óvodát ezévbén 45 gyermek látogatta. Ezenkívül az ifjúsági szervezetek és az Ivria héber nyelvű művelők az élő héber nyelvet és kultúráját. A csoport most azon fáradozik, hogy a hiúkösségi néptiskolákban a héber nyelv oktatására megfelelő óraszám illesztessék be.

A beszámoló ezután a marosvásárhelyi zsidó kulturális estélyekről és vitaelőadásokról emlékezik meg. Ezekben a clonista mozgalom legjobb nevei és a marosvásárhelyi intellektualitás legjobbjai vettek részt.

A Sélkeláció, sajnos, lényegesen visszaesést mutat. A csoport minden intézkedést megtesz, hogy ezt a következő évben reparálja. A jelentés ezután a választmány aktív működéséről, a körzeti iroda költségvetéséről és az irodai adminisztráció kialakulásáról számol be. Vegül megemlekezik még a korán elhunyt Weiszberger Irma nagy érdemeiről, aki mind g friss tettvegygyal és példás életével a marosvásárhelyi clonisták örök megbecsülté: és tiszteltét vívta ki magának.

— A király állapotában lényeges javulást hozott létre a radiumkezelés. Bukarestből jelentik a Rador: A „Dimineaata” interjút közöl Severeanu egyetemi tanártól, aki Sluys brüsszeli rádiológussal együtt vezeti a király radiumkuráját, Severeanu kijelenti, hogy Sluys 10 gram radiumot hozott magával. A kezelés kitűnő feltételek között folyik és a hasonló esetekben elért eredmények remélni engedik, hogy a gyuladás legkésőbb egy hónapon belül

akarják

csapták

any elbocsátotta
ampolgárokat a
llásból, a váma-
lalt. A kormány
zte ki a vámosk

vesz
tudó
zer-
let

ben)

ó

A kormány szószegéssel vádolja a nemzeti pártot

(Bucuresti-Bukarest, február 1. Az Uj Kelet tudósítójától) Az „Indreptarea“ emlekezteti a politikai pártokat, hogy a január 4-iki aktus után azt a kötelezettséget vállalták, hogy nem kommentálják többé a hozott határozatokat és nem provokálnak ebben a tekintetben semmiféle diskussziót. A kormány hivatalos lapja ezzel szemben rámutat arra, hogy a nemzeti parasztpárt nyilvános ülésen és titkos megbeszéléseken még mindig foglalkozik ezzel a kérdéssel és a liberális párt is megszegte a megállapodást, amikor ezzel a tárggyal foglalkozó anonim röpiratot terjesztett. Az „Indreptarea“ felhívja mindezekre a politikai pártok vezéreinek figyelmét, mielőtt még a kormány valami rendszabályt léptetne életbe.

megszűnik. Eonyi ideig fog tartani a kezelés is. A királyt ház minisztere a következő kom-
münikét tette közzé: A király kés napja
rádiókezelésnek vetette magát alá, amelyől
a legjobb eredmények várhatók. Az uralkodó
igen jó dispozióban van és a kezelés követ-
keztében semmiféle fáradságot nem érez. A
király és a királyné tegnap hosszabb automob-
il-sétát tettek a bukaresti szobán.

— A Magántisztviselők és Kereskedelmi
Alkalmazottak szövetségenek kolozsvári cso-
portja február 5-én, szombaton este a Metropol
kavéház összes helyiségében nagyszabású ál-
mos jelműbált rendez. Bejárat a Kómálalja-utca
felől.

— Amerikában több embert öl az autó,
mint Indiában a vadállatok. Érzékeny költö-
lekek nem egyszer hasonlították már az autót
versenyripárhoz s más nemes állatokhoz. S
van is benne valami igazság: amikor a kecses
idomú gép motorja türelmetlenül dohogva várja
az indulás pillanatát s alig érezhető rezgés
járja át minden részét, valóban azt a benyomást
kelti, mint a nemes vérenek tűzről fűtött ver-
senyülő, amikor érzi, hogy néhány pillanat
mulva a szó soros értelmében sikra kell szállni
a győzelemért. Kevésbé költői szöveg az a
hasonlóság, ami az automobil s az állatok em-
berpusztító eredményei dolgában mutatkozik.
Egy amerikai lap a tekintetben igen érdekes
számadozókkal szolgál. Eszerint amíg I diában
minden millió lakosra évenként 66 olyan
haláleset esik, amit vadállatok okoztak, addig
az Egyesült Államokban minden millió lakosra
130 halálos bűnös autóbaleset jut.
S amíg az indiai arányzám a vadállatok rend-
szeres pusztítása révén egyre csökken, addig
Amerikában ez a szám növekvőben van. Egé-
szén megdöbbentő eredményt kapunk akkor, ha
ebből a számból a gyermekekre vonatkozó
adatokban külön csoportosítjuk. Eszerint ezer
gyermekhálál eset közül 189-et okoz autósze-
reucéltenség, amíg a skarlát csak 162, diftéria
52, a szamarhut 104 gyermekhalálának az
okozója.

— Eljegyzés. Heller Bóskét Cluj eljegyezte
Heinric Farkas, a Jacob Farkas cég beltszja.

— Gimnazisták kommunista szervezete.
Beckerekbről jelentik: A beckereki rendőrség nagy
szűrésrel folytatja a nyomozást egy leplezett
kommunista szervezet még szabadságon levő tagjai-
nak kikutatására. A nyomozás részleteit a rendőrség
a legnagyobb titokban tartja és így nem lehet
tudni, hogy a szervezkedés méreteiről milyen ada-
tok vannak birtokában. A szombati nap folyamán
újabb letartóztatások történtek Beckereken és kör-
nyékén. Beckereken szombaton délelőtt két mun-
dás, azonkívül egy negyedik és egy hatodik orszá-
tályos gimnazistát tartóztattak le. Ugyancsak a
szombati nap folyamán Melencérről is tizenkét em-
bert szállítottak be a beckereki rendőrségre. Hir-
szert a letartóztatások azért történtek, mert a
letartóztatottak lakásán kommunista iratokat és
könyveket találtak. A rendőrségen a letartóztatott
emberek kihallgatásuk alkalmával azt vallották,
hogy a lakáukon talált röpiratokat egy Szemlikán
nevezetű belgrádi ember hagyta náluk, azzal, hogy
viszamegy értük. Ő azonban nem tudja, hogy
milyen iratok azok, mert nem olvasták. A rendőrség
a nyomozást tovább folytatja és előreláthatólag
újabb letartóztatások is várhatók.

— Miniszteri rangja lesz az új bukaresti
főpolgármesternek. Bukarestből jelentik: A
„Dinarea“ jelentése szerint Anibal Teodorescu
bukaresti főpolgármester lemondott és át is
nyújtotta Muzicescu belügyminiszteri állam-
titkárnak lemondó levelét. A lap úgy érteül,
hogy Teodorescu utódjává Trancu Jasi jelen-
legi munkügyi minisztert fogják kineve-
ni, miután külön törvénnyel a főváros polgármes-
teri állását miniszteri ranggal egyenlővé teszik.

Meghűlésnél, náthánál, torokfá-
jásnál, idegfájdalmaknál, szaggatás-
nál naponta fél pohár természetes
„Ferencz József“ keserűviz rendes gyom-
or- és bélműködést biztosít. Egye-
temi orvostanárak véleménye szerint a
Ferencz József-víz hatása gyors, kel-
lemes és megbízható. Kapható gyógy-
szertárakban, drogériákban és fűszerüzle-
tekben.

— Akit az álma mentett meg a tűzha-
láltól Newyorkból jelentik: Különös módon
menekült meg a minap a tűzhaláltól Arthur
Dearden, a Public Hall Cinema nevű nagy
mozgóképszínház igazgatója, aki a színház épü-
letében lakik. Éjjel rémes álma volt. Azt ál-
modta, hogy ég a város. Ez annyira megremé-
tette álmaiban, hogy felbredt és nem is volt
képes ezután ágyon maradni. Felkel és jár
kálálni kezdett a szobában, majd magára öltö te
hálókabáját és kiment a folyosóra friss levegőt
szívni. A folyosón füstszagot érzett és amikor
ennek okát kutatta, észrevette, hogy a folyosó
végén lángok csapnak fel a földszintről. Oda-
rohant az épület u. cára nyíló ablakhoz és látta,
hogy a mozgóképszínházban tűz ütött ki eddig
még ki nem derített okokból. Akkor már össze-
szaladt az utcán az emberek és tűzoltók is
érkeztek. Az igazgató rémülten szaladt a másik
folyosó felé, de amikor leért az emeletről, már
nem volt kivezető út; a lángnyelvek oda is
eljutottak. Visszaszaladt ekkor az emeleti ablak-
hoz, mely az utcára nyílt és lekiabált a tűz-
oltóknak, hogy mentsek meg. A tűzoltók hosszú
létrát toltak az ablakhoz, melyen azután lement
az igazgató az utcára.

— Holnap dönt a vádtanács Harmath Imre
szabadlábra helyezése ügyében. Budapestről
jelentik: A letartóztatott Harmath Imre ismert
kabarézó ügyvédje egyezkedni próbált a fel-
jelentőkkel és az öt feljelentő közül négy vissza-
is vonta a feljelentést. Mivel azonban a bün-
cselkemény hivatalból üldözendő, az ügyészség
fentartja a vádat és Harmath Imre előzetes
letartóztatását indítványozta. A vizsgálóbíró el-
utasította az indítványt és elrendelte Harmath
Imre szabadlábra helyezését, miután azonban
az ügyész felebbezett, a vádtanács holnap
fog dönteni Harmath Imre szabadlábra helyezése
ügyében.

Szállítja utánvétellel.
Magyar könyvért
forduljon bizalommal Révész Béla 25 éve ten-
nálló könyvkereskedéséhez Marosvásárhelyi

— A jasi kereskedők üzletbezárással
tiltakoznak a városi adókövetések ellen.
A jasi kereskedők körében óriási izgalmat
keltett ki az a hír, hogy a városi tanács a
kereskedőkre újabb adókat akar kiróni az egyes
árak értéke szerint. Ezekből az adókból akar-
ják a várost újjáépíteni és bár a kereskedők
önként több, mint 18 milliót ajánlottak fel erre
a célra, a tanács ragaszkodik eredeti elhatáro-
zásához. A kereskedők ebben a kérdésben több
értékesítést tartottak, amelyek eredményeképpen
elhatározták, hogy február 5-én pénteken reggel,
amikor a városi tanács ülést tart, bezárják az
összes üzletüket és testületileg felvonulnak a
várospartra, ahol újabb tiltakozó gyűlést tartan-
ak. Hasonló tiltakozó gyűlést tartottak a brailai
kereskedők is, akik az adóval szemben városi
illetékeken kívül a forgalmi- és luxusadó eltör-
lését és a kereskedelem többi sérelmeinek
orvoslatát követelik.

— Beszög szövegátot teljesített egy
fegyver pártvezér. Varsóból jelentik: Lengyel
politikai körökben élénken foglalkoztatja Wojewodski
független parasztpárti képviselő afféje. Wojewodski
mint a fehérorosz képviselők bizalmifőnöke szerepelt
a politikai életben és a városi Prawdy tegnapi száma
leplezte titkos munkásságát, amelyet mint a varsói
politikai rendőrség besúgója végezt. A lap Woje-
wodski rovarára írja a fehérorosz képviselők letar-
tóztatását, akik között azan provokatori munká-
végezt. A parlament elnöke ma háromtagú döntő-
bírárságot küldött ki a vádak megvizsgálására. A
A bizottság elnöke Daszynski szociáldemokrata kép-
viselő.

— Lőrinczi és Stanca orvosok előadása
az Ujságíróklubban. A kolozsvári Ujságíró-
klubban holnap, csütörtökön este dr. Lőrinczi
Sándor és dr. Dominic Stanca orvosok izem-
eni fogják a bogyógyógyászat legújabb eredmé-
nyeit. Az este tíz órakor kezdődő előadást
szentcsoosan érdekes film bemutatásával is il-
lusztrálni fogják. Belépődíj nincs.

— K nyszeregyezési eljárás egy Bánffy-
báró ellen. Budapestről jelentik: A budapesti
törvényszék elrendelte a csődökívüli kényiszre-
gyezési eljárást dr. Bánffy Zoltán nyugalmazott
követségi tanácsos ellen. Bánffy báró Erdélyből jött
Budapestre, ahol a külügyminisztériumtan barar
vezető állásba került. Később nyugdíjnyújtást kért
és különféle vállalkozásokhoz kezdett. Többek közt
a Csellini és társaság részvényárszágnál vállalt
érdekeltséget, a gyár azonban megbukott és báró
Bánffy Zoltán is tönkrement.

— Hejryegizítás. A kolozsvári kongressz-
usi huzószeg vasárnapi nagygyűléséről szóló
indólatásunkban egy helyütt a gyűlésbe követ-
keztében szó van dr. Fischer Tivadár feladla-
lásáról. Ezt oda kell helyesbíteni, hogy a
feladló dr. Fischer József elnök volt. Dr.
Fischer Tivadár nem volt jelen a gyűlésen.

— Ressay szegedi mandátumát tartja
meg. Budapestről jelentik: A képviselőház ma
ül és Ressay bejelentette, hogy budapesti északi
mandátumáról lemond és a szegedi mandátumot tartja meg.
A képviselőház jegyzőjének Szabó Zoltán,
Fritz Árpád, Beray Gyulát és Gulóca Ferencet
választották meg. Zoltán elnök bejelent-
ette, hogy az asszonyok nemzeti szövetsége és
a Katalin Társaság, valamint több vármegyei
különböző feliratokat intézett az országgyű-
léshez.

— Manoliescu kihallgatása Mussolininál.
Rómából jelentik: Manoliescu államtitkár
tiszteltára tegnap Gradi dejsuert adott a
külügyminisztériumban. Manoliescu azután ki-
hallgatáson jelent meg Mussolininál, majd el-
utazott Rómából. A román delegáció többi
tagja Rómában maradt és Ceza Popoica vette
át a bizottság vezetését.

— Köztisztviselőkre egy évig, szabad-
foglalkozásukra két évig meghosszabbít-
ják a lakásvédelmet. Bukarestből jelentik:
A parlament jogügyi bizottsága tegnap foly-
tatta a lakbérleti törvényjavaslat megvitatását
és a következő elvi szempontokat tette magáévá:
1. A szabadforgalom felé való törekvés, a
tisztviselők, nyugdíjasok és hadrokkantak ki-
vételével, akik 2 évi átmeneti időt kapnak,
mialatt az 1916 évi bér 19-szeresét fizetik.
A többi lakó 1 évi átmeneti időt kap, miközben
a bér a bér elnök 30 szorosáig emelkedhetik.

Precizió Telefon 10-13.
fogaskerek
készítése autókhoz és egyéb gépek-
hez garancia és olcsó ár mellett.
Szabó János
Cluj, Str. Jasi'or (Nagyszamos) No 2.

Concurenta
Brassó és vidéke leg-
előkelőbb közönségének
első helyen vezet
Tehénplac 4. Brassó. A fürdővel szemben.
Szövetraktár
Saját készítményű kész férfi- és gyermekruhák

Fontos! Sz
Neuma
Regina Maria
400 Yd. olasz cérna
50 mt. I. a gépselem
Duplaszélés glott 1

SZINHA

A kolozsvári
Szerdán: Lohengr
Pénteken: Alarc

MA
A szinhe
Párisi kirakat
a szupadon ebod
szégből, melynek

Szerda: Játék a
Jézóvel. Na
titkari irod
adásra, Sor
Csütörtök: Páris
szór. Neme
sz. Sorozat
Péntek: Párisi
B. Sorozat
Szombat d. u.
előadás. ig
adást tart
gyógyi le
Sorozat 26
Szombat 8-ko:
A. Sorozat
Szombat fel 1
(Éjjeli elő
zat 265.)
Vasárnap fel 3
helyárakk
Vasárnap 7-ko
Tolnayval
szám 267
Vasárnap 9-ko
Sorozat 2
Hétfé: Párisi
zatszám 2

Estélyi
ruhákhoz
Bauch
Ott kapható
zsa és hebed

Elad
épül

sürgösen,
ges töke co

Róli
cipészné
Szép-u. 2.
alatt készült
a legújabb
divatu
cipő-
különleges
gek.

Orth. k
lib
Baur
C. Regel

reptarea" em-
kötelezettséget
m provokálnak
ezzel szemben
megbeszélése-
gszegt a meg-
szett. Az „In-
mielőtt még a

rosok előadása
ozsvári Ujsgitő-
ste dr. Lőrinczi
rvosok ismer-
egujat b eredmé-
erdődő előcadás
mutatásával is il-
ics.
ras egy Bánffy-
nik: A budapesti
kivüli kényzer-
án nyugalmazott
báró Erdélytől jött
steriumtan barar
gudjárását kérte
ett. Többek közt
ársaságnal vállalt
egbukott és báró

zavári kongressz
gyűléséről szóló
ajtácha követ-
Tivadár felszólá-
entük, hogy a
elnök volt. Dr.
a gyűlésen.
átumát tartja
képmiségház mi-
budapesti északi
edit tartja meg.
Szabó Zoltán,
a Guloca Fren-
elők jelenle-
e i szövetsége és
több vármegye
sz országgyü-

sa Mussolini-
sca államtitkár
ejnert adott a
eson szután bi-
zinál), majd el-
delegáció többi
r Popesca vette

évig, szabad
meghosszabbít-
sából jelentik:
a tegnap foly-
at megvitatását
ette magáéva:
ló törekvés, a
d rokkantak ki-
időt kapnak,
zeresét fizetik.
t kap, miközben
ig emelkedhetik.

Telefon 10-13.

kek
egyéb gépek-
ár mellett.
nos
amos) No 2.

enta
zabósága
gy kivitelben,
mint szabásban.
vel szemben.
k t á r
gyermekruhák

Fontos! Szabóellekek, belés, cerna, harisnya, vattelin, gombok

Neumann Károly

Regina Maria 10. szakkülsőben vehető
400 Yd. olasz cerna 8 L. 300 Yd. angol cerna 10 L
50 mt. I. a gápselyem 8 50 Duplaszélés vattelin
Duplaszélés glott 110 L. 1 m. 175 L

SZÍNHÁZ MŰVESZET

A kolozsvári román opera heti műsora
Szerdán: Lohengrin
Pénteken: Alarcónsbál

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei.

Párisi kirakat. Az utolsó főpró-ák tolnak már a szupadon eből a bájis, fiuom operett-ujdon-
ságból, melynek csütörtökön lesz a bemutatója.

Heti műsor

Szerda: Játék a kastélyban (Poor Lili, Janovics Jenővel. Napibérlet 43 sz. A. Kiváratra a titkári iroda b o-e-él a jegyeket más elő-
adásra, Sorozat 260.)

Csütörtök: Párisi Kirakat. (Operetteujdon-ság, elő-
szőr. Neményi, Ihászal. Premierbérlet 42 sz. Sorozat 261)

Péntek: Párisi kirakat (2 szor. Napibérlet 43 sz. B. Sorozat 262.)

Szombat d. u. 3-kor: Bánk bán- (10-ik ifjuság előadás. igen olcsó helyárakkal. Bevezető elő-
adást tart Janovics Jenő. — Poor Lili, Szent-
györgyi István, Janovics Jenő főlépésével. Sorozat 263)

Szombat 8-kor: Párisi kirakat (Napibérlet 44 sz. A. Sorozat 264.)

Szombat fél 11-kor: Ursin, csak egymásután! (Éjjeli előadás, mérsékelt helyárakkal. Sorozat 265.)

Vasárnap fél 3-kor: Cirkuszhercegnő (Leszállított helyárakkal. Sorozat 266.)

Vasárnap 7-kor: Iglói diákok (Uj szereposztással. Tolcsayval. Napibérlet 44 szám B. Sorozat-
szám 267.)

Vasárnap 9-kor: Párisi kirakat (Bérletszűnetben. Sorozat 268.)

Hétfé: Párisi kirakat (5-ször. Bérletszűnet. Sorozatszám 269.)

Estélyi nagy válassz-
rudákhoz tékban
Bauch Ernő üzletében
Ott kaphatók legzebb gobelinek, kelim, per-
za és hebedő kézimunkák s hozzávaló anyagok

Eladó vidéki városban levő igen jóforgalmu
épületfa, deszka, stb. raktár
sürgösen, teleppel, házzal együtt. Szüksé-
ges tőke cca 1.000,000 lei. Cim a kiadóban.

Róth

cipésznél
Szép-u. 2. sz.
alatt készülnék
a legújabb
divatu
cipő-
különlegessé-
gek.

Orth. kiser libazsir félárba kerül, ha

libamáját

Baumhaftnak adja el.
C. Regele Ferd. 10. Hátul az udvarban

KÖZGAZDASÁG

A romániai petróleum rekordéve

A kivitei mögötté marad az intenzív termelésnek. Keresetlen hely-
setben vannak az erdélyi finomítók. Külföldi ajánlatok a petróleumve-
zetések rendezésére

(Bucuresti-Bukarest, február 1. Az Uj Kelet tudósítójától.) Románia 1926. évi mérlegének ismertetése során az Uj Kelet megemlékezett arról a fontos pericidról, amelyen az egyre fejlődő petróleumipar foglal el az ország kivitelé-
ben. Eppen ezért és mert ez a termelési ág még beláthatatlan gazdasági lehetőségeket rejt magában, érdemesnek találjuk, hogy nagyobb részletességgel ismertesük, különösen az erdélyi közönség előtt, a romániai petróleumipar jelenlegi helyzetét, bajait és kilátásait.

A termelés fejlődése

Az elmúlt évben Románia petróleumtermelése 3 229 047 tonna nyersolajat tett ki. Az előző évek petróleumtermelése a következő volt:

1919 ben	85 000	vagon
1920-ban	110 000	"
1921-ben	116 000	"
1922-ben	137 000	"
1923-ban	151 000	"
1924-ben	186 000	"
1925-ben	232 000	"
1926-ban	323 000	"
1857 től 1926 ig	3 462 000	vagon

Amint az összehalításból kitűnik, a román petróleumtermelés az utóbbi években nem várt fellendülést vett. Az utolsó év termelése az eddigi összes termelésnek majdnem 10 százalékát teszi, az utolsó nyolc évé pedig a 69 év összes termelésnek 40 százalékát adta. De

naponta újabb és újabb petróleumkutakat fúrnak a kőolajvidékeken és a napi termelés nem esik 1000 vagon alá.

Amióta az állami petróleumfeldeket is kiadták a társaságoknak, az emelkedés óriási arányokat öltött. A főbb társaságok múltévi termelése a következő volt:

Astra Romana	632 203 tonna
Creditul Miner	591 707 "
Steaus Romana	406 407 "
Phoenix O I	360 189 "
Sirius	317 269 "
Romano Americana	212 752 "
I. R. D. P.	179 033 "
Colombia	95 880 "
Aquila Franco Romana	71 575 "
Parolmina	38 327 "
Petrol Block	37 105 "
Romano Belgiana	12 580 "
Concordia	72 272 "
Conspiro	18 560 "
Forajul Lamoine	24 250 "
Romania Petrolifera	12 663 tonna

Az Astra Romana-nak a múlt évben 40.000 vagon volt a termelése, a termelési plusz 60

százalék. A Creditul Miner-nál a plusz 70 százalék, a Steaus Romanánál 25 százalék, míg az I. R. D. P. a Romano Americana vissza-
esés, a Colombia és a Concordia pedig stagnációt mutat.

A finomítók 797 538 tonnával többet dolgoztak fel 1926-ban, mint 1925-ben. A 2 948 687 tonna csak 63 százaléka jelent a 4 686 000 tonna évi termelőképességek. Termeltek 711 329 tonna benzint, 487 431 tonna világítóolajat, 285 110 tonna motorint és kenőolajokat, valamint 1 413 726 tonna pakurát, összesen tehát 2 898 032 tonna finomított árut.

Az erdélyi finomítók helyzete

Tekintettel arra, hogy

a romániai finomítók az össztermelést meguk fel tudják dolgozni,

a nyersolaj kivitele első kormányintézkedések meglehetősen nehézségeket görditettek. Ez az oka annak, hogy például a magyarországi finomítók kénytelenek orosz nyersolajat felidolgozni. A volt magyar finomítók is, amelyek ma Románia területén működnek, igen nehéz helyzetbe kerültek, mert míg azelőtt vagy a román nyersolajhoz voltak közel (Orsova), vagy pedig a lengyelhez (Marosvásárhely), tehát az ország belsejében fekvő finomítókkal szemben előnyben voltak, ma a petróleumforrásoktól való távolságuk a minimumra csökkentik versenyképességüket. Eppen ezért nem csodálatos, hogy az osztrák Fauto-konzern, mint megirtuk, az Orsova-Tilesgdi orsoval finomítóját a Creditul Minernek akarja bérbeadni, miáltal az osztrákok egyetlen finomítóterületességüket is feladják Romániában.

A belföldi fogyasztás az elmúlt év 9 hónapjában 53 078 tonna benzint, 91 513 tonna petróleum, 42 750 tonna motorint, 1276 tonna parafin és 533 261 tonna pakura volt. A fogyasztás világítóolajban, kőolajban és parafinban, főleg aronban pakurában emelkedett erősen.

Mindinkább tért hódít úgy az iparban, mint a háztartásban a pakurával való fűtés. De a legnagyobb mennyiséget ebből a finomítványból a vasutak és a hajózás fogyasztja.

Nehézségek az exportnál

Az exportra vonatkozólag csak az év első tíz hónapjáról vannak pontos adatok. Ezen idő alatt 340 315 tonna benzint, 422 664 tonna petróleum, 166 707 tonna motorint, 30 915 tonna kenőolaj és 239 572 tonna pakura hagyta el az országot. Érdekos, hogy a ciszterna kocsiokban szállított petróleumtermékek közül mindössze 6 55 százaléka hagyta el az országot a száraz-

Tőzsde

Kevés üzlethözés mellett a piac ma is lanyha volt, amely a lej szállardulása folytán tartósan igérkezik.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitán	zárlat						
Zürich	3550-3530	—	—	488 1/2	8500	11002	13634	64 1/2	1823 1/2
Newyork	183-184	820	820	2640	183	572	709	3376 1/2	—
London	895-897	252 1/2	2522	12320	891	2774 1/2	343870	16380	485
Páris	730-740	20 17 1/2	2047 1/2	—	729	2255	2791	133 1/4	39288
Milano	800-810	2225	2225	108 1/2	797	2452 1/2	3036	144 1/2	428 1/2
Prága	548-548	1539 1/2	1540	74 1/2	547	1694	210020	—	296 1/2
Budapest	8230-8240	9090	9090	—	3250	—	12392	591275	—
Belgrád	—	912 1/2	912 1/2	—	328	1005	124520	5939	176 1/2
Bukarest	—	282 1/2	280	1360	—	304 1/2	39225	1820	5388
Varsó	—	57 1/2	57 1/2	—	21	8415	7945	380 1/2	—
Bécs	2610-2620	7335	7335	—	2610	8070	—	47688	—
Berlin	4380-4390	12320	123	—	4875	18557	16797	800	—

Száz lei árfolyama: Zürich (utó) 280, Páris 1360, Budapest 324 1/2, Bécs 39225 Prága 1820.

